PROVINCIE FLEVOLAND

STATENGRIFFIE

Statenvoorstel

Provinciale Staten
25 januari 2023

Agendapunt

Lelystad
12 december 2022

Registratienummer
3053146

Afdeling/Bureau
SGR

Portefeuillehouder
--

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit en Samenleving:
11 januari 2023

Onderwerp
Wensen en opvattingen bij AEF rapport naar een slagvaardiger IPO

1. Beslispunten
    1. Kennis te nemen van het conceptrapport 'Naar meer slagvaardigheid', een advies opgesteld door Andersson Elffers Felix (AEF) in opdracht van het IPO-bestuur;
    2. Aan de IPO AV leden te verzoeken aan het IPO bestuur de volgende wensen en opvattingen mee te geven in de eerstvolgende Algemene Vergadering van het IPO:
        a. Een projectmatige implementatie van scenario nul (gedrag)en scenario één (organisatie) en het gelijktijdig verkennen en uitwerken van mogelijkheden voor scenario 2 (aanpassen verenigingsstructuur) en 3 (loslaten verenigingsstructuur) en deze opnieuw aan de Staten voor te leggen;
        b. De aanbevelingen (no regret maatregelen) te onderschrijven die betrekking hebben op:
        1. de werkwijze van het bestuur en de bestuurlijke commissies;
        2. de werkwijze van de Algemene Vergadering en de betrokkenheid van Statenleden;
        3. het management van de vereniging.
    3. Aan het college van Gedeputeerde Staten te verzoeken in te brengen in het IPO bestuur:
        a. de hiervoor geformuleerde wensen en opvattingen van Provinciale Staten;
        b. wat betreft het onderdeel 'Bestuur' uit het onderzoeksrapport (advies 19) inzake de 'maatregelen organisatie' dat niet wordt ingestemd met het instellen van een kernbestuur;
        c. dat niet wordt ingestemd met het op voorhand vastleggen van het aantal in te stellen commissies (advies 21), maar dit af te laten hangen van de bestuurlijke wensen aan het begin van de bestuursperiode;
        d. dat niet wordt ingestemd met de aanstelling van onafhankelijke voorzitters van de BAC's (advies 22), maar dit over te laten aan het IPO bestuur.

2. Doelstelling programmabegroting
    De mogelijkheden om, in samenwerking met andere overheden, de belangenbehartiging van de provincie via het IPO te versterken worden benut.

3. Eerdere behandeling
    Het is gebruikelijk dat de twee vertegenwoordigers uit uw midden, die deel uitmaken van de Algemene Vergadering (AV) van het IPO, de opvattingen van de Staten meenemen naar hun vergadering. Daarnaast heeft de commissie EMS, d.d. 30 november 2022, tijdens de beeldvorming de wens uitgesproken te willen spreken over de overwegingen en de meerwaarde van de inzet van het IPO voor Flevoland aan de hand van het rapport van AEF.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling
    Provinciale Staten kunnen in het kader van dit rapport aan hun afgevaardigden, de heer Achtien en mevrouw van Keulen-Nentjes, richting de AV en IPO-bestuur(der) punten voor de bespreking meegeven. De statuten van het IPO

Statenvoorstel Statengriffie

vormen de basis voor de verschillende gremia en hun bevoegdheden in het IPO zoals IPO-bestuur en Algemene Vergadering.

5. Korte toelichting op voorstel

Er zijn veel mogelijkheden om de slagvaardigheid van het IPO te versterken. Het IPO- bestuur heeft AEF gevraagd om onafhankelijk onderzoek te doen naar hoe de samenwerking binnen en organisatie van het IPO kunnen worden verstevigd, om zo de slagkracht van de organisatie te vergroten. Doel is om voor het begin van de nieuwe bestuursperiode een aantal veranderingen in gang te hebben gezet. Het IPO bestuur is met dit traject gestart in juni 2022. Tijdens de bestuursvergadering en AV-vergadering van 4 oktober 2022 zijn de eerste beelden teruggegeven en mogelijke ontwikkelrichtingen geschetst. Het IPO-bestuur heeft daar als opdrachtgever richting gegeven voor het uitwerken van deze ontwikkelrichtingen. Deze uitwerking staat aan het begin van dit rapport (hoofdstuk 2). De rest van het rapport is de achtergrond en onderbouwing voor deze aanbevelingen.
In het AEF concept rapport wordt op pagina 8 opgemerkt: 'Tijdens de IPO-bestuursvergadering op 4 oktober 2022, heeft het bestuur besloten om in eerste instantie aan de slag te gaan met scenario 0 en 1. AEF is gevraagd om een mogelijke opdracht te formuleren voor de algemeen directeur voor de nieuwe bestuursperiode. Deze opdracht is tweeledig : enerzijds de implementatie van scenario 0 en 1 anderzijds het verder verkennen van mogelijkheden en wenselijkheid voor scenario 2 en 3.'

6. Beoogd effect

Het omzetten van de aanbevelingen uit het concept rapport in maatregelen leidt tot een slagvaardige en efficiënte vereniging IPO met betrokkenheid van Provinciale Staten.

7. Argumenten

1. Het AEF rapport "Naar meer slagvaardigheid".
Het AEF rapport, dat onlangs via de LIS (week 48) beschikbaar is gesteld, gaat vergezeld van een aanbiedingsbrief waarin het IPO bestuur vraagt aan alle Provinciale Staten 'te reflecteren op de aanbevelingen, en daarbij expliciet stil te staan bij de aanbevelingen die betrekking hebben op de werkwijze van de AV en de betrokkenheid van Statenleden bij de vereniging.'.

2.a Een projectmatige implementatie van scenario nul (gedrag)en één (organisatie) en het gelijktijdig verkennen en uitwerken van mogelijkheden voor scenario 2 (aanpassen verenigingsstructuur) en 3 (loslaten verenigingsstructuur) en deze opnieuw aan de Staten voor te leggen;

Tijdens de IPO-bestuursvergadering op 4 oktober 2022, is besloten om in eerste instantie aan de slag te gaan met scenario's nul en één. Het bureau AEF is gevraagd om een mogelijke opdracht te formuleren voor de algemeen directeur voor de nieuwe bestuursperiode. Deze opdracht is tweeledig: enerzijds de implementatie van scenario nul en één, anderzijds het verder verkennen van mogelijkheden en wenselijkheid voor scenario twee en drie (zie conceptrapport "naar meer slagvaardigheid", hoofdstuk 4, pagina 8. Het vervolg van dit hoofdstuk geeft invulling aan deze opdracht van het bestuur). Er komt dus na deze verkenning een moment waarop de staten kunnen besluiten of zij van scenario twee of drie gebruik willen maken.

Het advies van de AV-leden luidt:
Uw beide AV leden merken op dat het IPO bestuur zelf , zoals hiervoor aangegeven, hebben besloten te kiezen voor een opdracht aan de directeur IPO voor het invoeren van scenario nul en één. En de scenario's twee en drie te verkennen. Deze opdracht aan de directeur IPO is echter geen automatisme. Dat hebben zij ook beluisterd in de discussie in de AV. Het is aan uw Staten aan te geven welke van de vier scenario's ingevoerd en uitgewerkt moeten worden. Het meest vergaande is dat scenario 0 en scenario 1 worden ingevoerd en dat scenario 2 en scenario 3 *gelijktijdig* worden uitgewerkt waarna de staten alsnog besluiten welke van de vier scenario's uiteindelijk worden ingevoerd.

2.b Informatie over de wijze van uitvoering
Het IPO bestuur informeert over de voortgang van de wijze waarop de scenario's voor een slagvaardiger IPO worden uitgevoerd

2.c De aanbevelingen (no regret maatregelen) hebben betrekking op de onderstaande punten (de cijfers komen overeen met die in her rapport):
2.c.1 de werkwijze van het bestuur en de bestuurlijke commissies
Scenario nul

1. Stel een bestuursprogramma op voor elke bestuursperiode met een duidelijke visie en opdracht voor de vereniging voor de komende jaren, inclusief budgettaire kaders. Zorg dat deze prioriteiten worden belegd binnen de organisatie, bijv. in bestuurlijke commissies;
2. Maak concrete afspraken over de mate en wijze van terugkoppeling GS-PS, en committeer elkaar hieraan;.
3. Kom afspraken na over werkwijzen, zoals inhoudelijke voorbereiding, en besluitvorming binnen het IPO-bestuur;.
4. Werk aan teamvorming in het bestuur vanaf de start en gedurende de hele bestuursperiode;.
5. Stel functieprofielen en criteria op voor de selectie van IPO-bestuursleden binnen provincies;.
6. Herzie bij elke bestuursperiode of de bestuurlijke commissies nog de juiste thema's en prioritering kennen. Het opstellen van een bestuurlijk programma helpt om richting te geven aan de bestuurlijke commissies (ofwel: structuur volgt strategie).

Scenario één

19. Stel binnen het bestuur met een vertegenwoordiging van de twaalf provincies, een kernteam aan voor de dagelijkse gang van zaken om zo de slagkracht te vergroten. Dit kan bijv. bestaan uit de voorzitter, vice-voorzitter, penningmeester, aangevuld met ca. 2-3 aanvullende leden. Dit kernteam neemt het voortouw in het maken van bestuurlijke afspraken en het opstellen van een bestuursprogramma;
20. Formuleer opnieuw het mandaat van de bestuurlijke commissies, ofwel adviserend aan het bestuur, ofwel (bij voorkeur) met eigen mandaat (waarbij het bestuur kan dienen als escalatiemogelijkheid);
21. Richt op basis van het bestuurlijk programma maximaal 4 à 5 bestuurlijke commissies in, waarvan 3 à 4 inhoudelijk (bijv. gericht op de drie transities) en 1 randvoorwaardelijk (interbestuurlijke en financiële verhoudingen). Hiermee creëer je meer focus, meer integraliteit, minder beroep op secretariële functie van IPO-bureau, overzichtelijke communicatie naar eigen GS-PS, minder beslag op eigen agenda's in GS waardoor afstemming gemakkelijker te realiseren is en besluitvormingsproces versnelt;
22. Stel voor alle commissies onafhankelijke voorzitters aan (bestuursleden, niet zijnde de portefeuillehouder);
23. Besluit als bestuur wanneer een ander gremium wordt ingericht voor verdere thema's waar andersoortige en/of ad hoc samenwerking nodig is. Hierbij is het belangrijk om aan de voorkant vast te stellen wat functie en einddoel van dit gremium is, voor welke periode deze wordt ingesteld en dat dit gremium eindigt als het resultaat is gerealiseerd. De samenstelling kan flexibel naar behoefte zijn, en – afhankelijk van de functie – evt. ook Statenleden betreffen;
24. Overweeg – afhankelijk van een keuze in prioriteit – een (vast) platform in te stellen voor kennisdeling op divers/wisselende thema's.

2.c.2 de werkwijze van de Algemene Vergadering en de betrokkenheid van Statenleden
Scenario nul

7. Wees duidelijk over wat wel/niet valt onder de statutaire rol van de AV. Voer als IPO-bestuur het gesprek over wat dit betekent (op basis van input uit de AV) neem hier een

eenduidig besluit over en stel dit opnieuw vast. Specifiek waar het gaat om het bespreken van de Kadernota en leveren van inhoudelijke input, advies of amendementen door de AV;
8. Combineer AV-vergaderingen met meer inhoudelijke en verdiepende gesprekken of workshops, die de AV leden helpen in hun rol als Statenlid. Zorg voor een strikte scheiding tussen deze gesprekken en het statutaire deel van de vergadering;
9. Maak als AV gemeenschappelijke afspraken over het ophalen van mandaat bij de eigen Statenleden en committeer elkaar hieraan;.
10. Stel functieprofielen en criteria op voor de selectie van AV-leden binnen provincies. Wees duidelijk over rol (verwachtingenmanagement). Versterk de rol van de griffiers hierin;.
11. Verken of het mogelijk is AV-leden een financiële vergoeding te bieden voor hun rol binnen het IPO;.

Scenario één

25. Verken de behoefte aan een werkverband voor Statenleden en griffiers binnen het IPO binnen deze doelgroep. Richt deze in als de behoefte bestaat. Hierin kunnen thema's besproken worden die betrekking hebben op de rol en positie van Statenleden binnen het IPO en/of inhoudelijke thema's naar wens. Dit werkverband kan inhoudelijke voorstellen doen aan het bestuur en de commissies. Hierbij is het van belang een goede procedure in te richten voor het ophalen van mandaat bij de Statenleden. Ondersteuning en advisering kunne primair bij de griffiers komen te liggen, met waar nodig ondersteuning vanuit het IPO-bureau.
26. Stel de vice-voorzitter van het IPO de AV-vergaderingen aan om in beginsel de vergaderingen te laten leiden, om zo een betere balans tussen AV en bestuur te bevorderen.

2c3. het management van de vereniging

Scenario nul

IPO bureau:

12. Verminder de nadruk op secretarisrol van het IPO bureau, en verleg deze naar een inhoudelijke en strategische focus en extern contact. Beperk het schrijven van lange, stevige en formele stukken;
13. Voer een periodieke onafhankelijke doorlichting uit van het IPO-bureau op gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid uit (aan het einde van de bestuursperiode), en neem dit als moment om het gesprek hierover te voeren – in plaats van op ad hoc momenten;.
14. Leg meer verbinding met externe partners met vergelijkbare uitdagingen (zoals de VNG en UvW) om uitdagingen in de vereniging te bespreken en van elkaar te leren.

BIJ12:

15. Zorg voor échte aandacht voor BIJ12, vanuit bestuur, AV, algemeen directeur en IPO-bureau. Dat betekent het verhogen van het kennisniveau in al deze gremia, continu bijpraten over ontwikkelingen, en het periodiek agenderen thema's aangaande BIJ12 in het IPO-bestuur;
16. Verduidelijk en herbevestig de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie met BIJ12;.
17. Zorg voor rolzuiverheid van BIJ12: verhelder in de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer waar het gaat om alleen uitvoering, en of/hoe/wanneer BIJ12 ook een rol kan hebben in beleidvorming en/of vertegenwoordiging;.
18. Voer een periodieke onafhankelijke doorlichting uit van BIJ12 op gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid uit (bijvoorbeeld aan het einde van de bestuursperiode), en neem dit als moment om het gesprek hierover te voeren – in plaats van op ad hoc momenten.

Scenario één

IPO-bureau:

27. Ontrafel de structuur van het IPO-bureau en stel deze opnieuw vast, inclusief mandaten, positionering algemeen directeur, IPO MT en directeur BIJ12;.
28. Expliciteer opnieuw het mandaat van de algemeen directeur. Geef deze expliciet inhoudelijke ruimte – in samenwerking met (het kernteam van) het bestuur – en eventueel een functie als extern boegbeeld;.

29. Overweeg om een directeur IPO-bureau aan te stellen, waarmee het IPO een driekoppig management kent van een AD, directeur IPO-bureau en directeur BIJ12.

BIJ12:

30. Zorg voor herwaardering BIJ12 en gelijkwaardigheid met het IPO-bureau, ook voor haar medewerkers;.
31. Verken mogelijkheden voor eventuele verzelfstandiging van BIJ12, met als doel de positie van BIJ12 te verhelderen en verstevigen en de relatie opdrachtnemer-opdrachtgever te verhelderen.

8. Kanttekeningen

- Vanuit de commissie EMS is verzocht om een verslag van de Algemene Vergadering waarin het conceptrapport is besproken. Het conceptverslag, dat aan de AV-leden is toegestuurd, dient nog in de eerstvolgende AV te worden vastgesteld.
- Het IPO bestuur verzoekt in de aanbiedingsbrief het rapport te bespreken met betrokkenheid van het college. Het college heeft in de commissie EMS een presentatie gegeven. Er heeft afstemming plaatsgevonden met de IPO-bestuurder.
- Om de IPO-bestuursleden handvatten te geven voor de gesprekken die plaats gaan vinden in de Staten, is een gespreksnotitie (zie bijlage) beloofd die ter ondersteuning kan dienen. Bijgevoegd treft u deze notitie, waarin de zogenoemde 'laaghangend fruit'-maatregelen zijn opgenomen. De maatregelen die geen bestuurlijke discussie meer oproepen en om die reden alvast verder uitgewerkt kunnen worden. Ook zijn deze maatregelen (geformuleerd door AEF) door het IPO voorzien van nadere toelichting.

9. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:
Aanbiedingsbrief IPO Bestuur	3047095
Conceptrapport 'Naar meer slagvaardigheid'(AEF)	3047096
Brief aan IPO bestuur	3040211
Overdracht AV leden IPO 2019	2366945
Presentatie AV IPO 4 oktober 2022	3032697
Concept verslag Algemene Vergadering 8 november 2022	3051364
'Laaghangend fruit' maatregelen AEF rapport	3055518